Signature and Name of Invigilator

1. (Signature) ______________________

   (Name) ______________________

2. (Signature) ______________________

   (Name) ______________________

OMR Sheet No. : ....
(To be filled by the Candidate)

Roll No. | | | | | | | | |
(In figures as per admission card)

Roll No. ______________________
(In words)

J 3 8 1 5

PAPER - III
MARATHI

Time : 2½ hours] **[Maximum Marks : 150**

Number of Pages in this Booklet : **16** | Number of Questions in this Booklet : **75**

Instructions for the Candidates

1. Write your roll number in the space provided on the top of this page.
2. This paper consists of seventy five multiple-choice type of questions.
3. At the commencement of examination, the question booklet will be given to you. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as below :
   (i) To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker-seal and do not accept an open booklet.
   (ii) **Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to pages/questions missing or duplicate or not in serial order or any other discrepancy should be got replaced immediately by a correct booklet from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given.**
   (iii) After this verification is over, the Test Booklet Number should be entered on the OMR Sheet and the OMR Sheet Number should be entered on this Test Booklet.
4. Each item has four alternative responses marked (1), (2), (3) and (4). You have to darken the circle as indicated below on the correct response against each item.

   Example : ① ② ● ④ where (3) is the correct response.
5. Your responses to the items are to be indicated in the **OMR Sheet given inside the Booklet only.** If you mark your response at any place other than in the circle in the OMR Sheet, it will not be evaluated.
6. Read instructions given inside carefully.
7. Rough Work is to be done in the end of this booklet.
8. If you write your Name, Roll Number, Phone Number or put any mark on any part of the OMR Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, or use abusive language or employ any other unfair means, such as change of response by scratching or using white fluid, you will render yourself liable to disqualification.
9. You have to return the original OMR Sheet to the invigilators at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall. You are however, allowed to carry original question booklet and duplicate copy of OMR Sheet on conclusion of examination.
10. **Use only Blue/Black Ball point pen.**
11. **Use of any calculator or log table etc., is prohibited.**
12. **There are no negative marks for incorrect answers.**

परीक्षार्थियों के लिए निर्देश

1. इस पृष्ठ के ऊपर नियत स्थान पर अपना रोल नम्बर लिखिए।
2. इस प्रश्न-पत्र में पचहत्तर बहुविकल्पीय प्रश्न हैं।
3. परीक्षा प्रारम्भ होने पर, प्रश्न-पुस्तिका आपको दे दी जायेगी। पहले पाँच मिनट आपको प्रश्न-पुस्तिका खोलने तथा उसकी निम्नलिखित जाँच के लिए दिये जायेंगे, जिसकी जाँच आपको अवश्य करनी है :
   (i) प्रश्न-पुस्तिका खोलने के लिए पुस्तिका पर लगी कागज की सील को फाड़ लें। खुली हुई या बिना स्टीकर-सील की पुस्तिका स्वीकार न करें।
   (ii) **कवर पृष्ठ पर छपे निर्देशानुसार प्रश्न-पुस्तिका के पृष्ठ तथा प्रश्नों की संख्या को अच्छी तरह चैक कर लें कि ये पूरे हैं। दोषपूर्ण पुस्तिका जिनमें पृष्ठ/प्रश्न कम हों या दुबारा आ गये हों या सीरियल में न हों अर्थात किसी भी प्रकार की त्रुटिपूर्ण पुस्तिका स्वीकार न करें तथा उसी समय उसे लौटाकर उसके स्थान पर दूसरी सही प्रश्न-पुस्तिका ले लें। इसके लिए आपको पाँच मिनट दिये जायेंगे। उसके बाद न तो आपकी प्रश्न-पुस्तिका वापस ली जायेगी और न ही आपको अतिरिक्त समय दिया जायेगा।**
   (iii) इस जाँच के बाद प्रश्न-पुस्तिका का नंबर OMR पत्रक पर अंकित करें और OMR पत्रक का नंबर इस प्रश्न-पुस्तिका पर अंकित कर दें।
4. प्रत्येक प्रश्न के लिए चार उत्तर विकल्प (1), (2), (3) तथा (4) दिये गये हैं। आपको सही उत्तर के वृत्त को पेन से भरकर काला करना है जैसा कि नीचे दिखाया गया है।

   उदाहरण : ① ② ● ④ जबकि (3) सही उत्तर है।
5. प्रश्नों के उत्तर **केवल प्रश्न पुस्तिका के अन्दर दिये गये OMR पत्रक पर ही** अंकित करने हैं। यदि आप OMR पत्रक पर दिये गये वृत्त के अलावा किसी अन्य स्थान पर उत्तर चिन्हांकित करते हैं, तो उसका मूल्यांकन नहीं होगा।
6. अन्दर दिये गये निर्देशों को ध्यानपूर्वक पढ़ें।
7. कच्चा काम (Rough Work) इस पुस्तिका के अन्तिम पृष्ठ पर करें।
8. यदि आप OMR पत्रक पर नियत स्थान के अलावा अपना नाम, रोल नम्बर, फोन नम्बर या कोई भी ऐसा चिह्न जिससे आपकी पहचान हो सके, अंकित करते हैं अथवा अभद्र भाषा का प्रयोग करते हैं, या कोई अन्य अनुचित साधन का प्रयोग करते हैं, जैसे कि अंकित किये गये उत्तर को मिटाना या सफेद स्याही से बदलना तो परीक्षा के लिये अयोग्य घोषित किये जा सकते हैं।
9. आपको परीक्षा समाप्त होने पर मूल OMR पत्रक निरीक्षक महोदय को लौटाना आवश्यक है और परीक्षा समाप्ति के बाद उसे अपने साथ परीक्षा भवन से बाहर न लेकर जायें। हालांकि आप परीक्षा समाप्ति पर मूल प्रश्न-पुस्तिका तथा OMR पत्रक की डुप्लीकेट प्रति अपने साथ ले जा सकते हैं।
10. **केवल नीले/काले बाल प्वाईंट पेन का ही इस्तेमाल करें।**
11. **किसी भी प्रकार का संगणक (कैलकुलेटर) या लाग टेबल आदि का प्रयोग वर्जित है।**
12. **गलत उत्तरों के लिए कोई नकारात्मक अंक नहीं हैं।**

MARATHI

मराठी

PAPER - III

प्रश्नपत्रिका - III

Note : This paper contains **seventy five (75)** objective type questions of **two (2)** marks each. **All** questions are **compulsory**.

सूचना : या प्रश्नपत्रिकेत विविध पर्याय असलेले (75) **(पंच्याहत्तर)** प्रश्न आहेत. प्रत्येक प्रश्नास **दोन (2)** गुण आहेत. **सर्व** प्रश्न **आवश्यक** आहेत.

1. मराठीतील 'पंचवार्तिक' हा पहिला व्याकरणाचा ग्रंथ लिहिणारा महानुभाव व्याकरणकार कोण ?

(1) भीष्माचार्य (2) हयग्रीवाचार्य (3) नागदेवाचार्य (4) कवीस्वराचार्य

2. लीळाचरित्र ग्रंथाची निर्मिती कोणत्या ठिकाणी झाली ?

(1) रिद्धपूर (2) पैठण (3) फलटण (4) माहूर (मातापूर)

3. संत एकनाथांच्या आयुष्यातील अखेरची रचना कोणती ?

(1) रूक्मिणीस्वयंवर (2) भावार्थ रामायण (3) भारूड (4) भागवत

4. पुढीलपैकी कोणते कथाकाव्य वामनपंडिताचे नाही ?

(1) यथार्थदीपिका (2) निगमसार (3) हरिविलास (4) कुशलवाख्यान

5. कवी आणि कलाकृती यांच्या जोड्या जुळवा.

(a)	मेघराज	(i)	परमहंसकथा
(b)	भट्टारक महीचंद्र	(ii)	यशोधरचरित्र
(c)	पंडित सूरीजन	(iii)	जीवंधरपुराण
(d)	दामा पंडित	(iv)	आदिनाथपुराण
		(v)	जंबुस्वामीचरित्र

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(ii)	(iii)	(i)	(v)
(2)	(ii)	(iv)	(i)	(v)
(3)	(i)	(iii)	(iv)	(v)
(4)	(v)	(iii)	(ii)	(iv)

6. पुढीलपैकी कोणत्या महानुभाव कवीने रूक्मिणीस्वयंवर लिहिले ?

(1) नृसिंह (नरसिंह) (2) मुरारीबास (3) केशिराज (4) नारोव्यास

7. ‘थयथय नाचत येई भैरवी, थयथय नाचत ये
रिपुरूंडांची घाल भयानक गळ्यामधी वलये’
या कवितेच्या ओळी कोणाच्या ?

(1) वा. रा. कांत (2) कुसुमाग्रज (3) श्रीकृष्ण पोवळे (4) वा.ना. देशपांडे

8. दुर्गा भागवत यांच्या पुढीलपैकी कोणत्या ललित लेख संग्रहाला साहित्य अकादमीचा पुरस्कार मिळाला ?

(1) पैस (2) व्यासपर्व (3) ऋतुचक्र (4) भावमुद्रा

9. निबंध संग्रह व लेखक यांच्या जोड्या जुळवा.

(a)	परवचा	(i)	व्यंकटेश माडगूळकर
(b)	पणत्या	(ii)	रघुवीर सामंत
(c)	प्रतिसाद	(iii)	वि.वा. शिरवाडकर
(d)	मदरंगी	(iv)	शांता शेळके
		(v)	पद्मजा फाटक

	(a)	**(b)**	**(c)**	**(d)**
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(iv)	(ii)	(i)	(v)
(3)	(ii)	(iv)	(i)	(iii)
(4)	(v)	(ii)	(iv)	(iii)

10. पुढीलपैकी कोणता कथासंग्रह शिरीष पै यांचा नाही ?

(1) चैत्रपालवी (2) सुखस्वप्न (3) कांचनबहार (4) मरालिका

11. ‘सुषमा’ हा कथासंग्रह कोणाचा आहे ?

(1) दिवाकर कृष्ण (2) वामनराव चोरघडे (3) य.गो. जोशी (4) वि.स. खांडेकर

12. नाटक आणि नाटककार यांच्या जोड्या जुळवा.

(a)	जिंजीहून सुटका	(i)	ग.कृ. बोडस
(b)	संगीत मराठ्याची मुलगी	(ii)	वि.ना. कोठीवाले
(c)	दखनचा दिवा	(iii)	वा.वा. भोळे
(d)	छेडलेला छावा	(iv)	श्री. कृ. ओक
		(v)	य.ना. टिपणीस

	(a)	**(b)**	**(c)**	**(d)**
(1)	(i)	(iii)	(v)	(iv)
(2)	(ii)	(iv)	(iii)	(i)
(3)	(iv)	(ii)	(i)	(iii)
(4)	(iv)	(i)	(v)	(ii)

13. चॉम्स्कीने प्रत्यक्ष भाषण व्यवहारातील वाक्यांचा विचार करण्याचे नाकारले आणि निजभाषकांच्या मानसिक रूपांचा म्हणजे मनातील प्रतिमांचा विचार करण्याची आवश्यकता प्रतिपादिली.

(1) संपूर्ण विधान चूक
(2) संपूर्ण विधान बरोबर
(3) पूर्वार्ध चूक, उत्तरार्ध बरोबर
(4) पूर्वार्ध बरोबर, उत्तरार्ध चूक

14. भाषाविज्ञानाशी संबंधित विचारवंत व त्यांचा भाषाविषयक विचार यांच्या जोड्या लावा.

(a)	ब्रेड्स्	(i)	भाषिक परिवर्तनाची कारणमीमांसा
(b)	ग्रीम	(ii)	स्वप्नपरिवर्तनाचे नियम
(c)	येर्झी कुरिळोविच	(iii)	तथाकथित सादृश्यमूलक प्रक्रियांची प्रकृती
(d)	जूस	(iv)	उच्चभ्रू वर्गात स्वनपरिवर्तनाचा उगम
		(v)	अंतर्वर्तुळ-बहिर्वर्तुळ

	(a)	**(b)**	**(c)**	**(d)**
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(i)	(ii)	(v)	(iii)
(3)	(i)	(ii)	(iii)	(v)
(4)	(ii)	(i)	(iii)	(iv)

15. ग्रंथ व ग्रंथकार यांच्या जोड्या जुळवा.

(a)	मु.श्री. कानडे	(i)	भाषा आणि संस्कृति
(b)	ना.गो. कालेलकर	(ii)	मराठीचा भाषिक अभ्यास
(c)	अशोक केळकर	(iii)	अर्वाचीन मराठी : एक भाषावैज्ञानिक अभ्यास
(d)	रमेश धोंगडे	(iv)	वैखरी
		(v)	सामाजिक भाषाविज्ञान : एक नवे अभ्यासक्षेत्र

	(a)	**(b)**	**(c)**	**(d)**
(1)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)
(2)	(ii)	(iii)	(iv)	(v)
(3)	(iii)	(iv)	(v)	(ii)
(4)	(v)	(i)	(ii)	(iii)

16. पुढील भाषाभ्यासकांचा कालानुक्रम सांगा.

(1) रोमान याकोब्सन, फ्रांट्झ बोस, सी.एस्. पिअर्स, जे.ए. ऑस्टिन

(2) जे.ए. ऑस्टिन, सी.एस्. पिअर्स, फ्रांट्झ बोस, रोमान याकोब्सन

(3) जे.ए. ऑस्टिन, रोमान याकोब्सन, फ्रांट्झ बोस, सी.एस्. पिअर्स

(4) सी.एस्. पिअर्स, फ्रांट्झ बोस, रोमान याकोब्सन, जे.ए. ऑस्टिन

17. पुढीलपैकी कोणता शब्द 'फारसी' नव्हे.

(1) आर्जव (2) जबरदस्त (3) शिलेदार (4) फकीर

18. 'चिन्हक' व 'चिन्हित' यांतील भेद कोणी मांडला ?

(1) लेनर्ड ब्लूमफिल्ड (2) फर्दिनां द सोस्यूर (3) येमस्लेव्ह (4) झीलिग् हॅरिस

19. 'व्यवहारज्ञान' हे काव्याचे प्रयोजन कोणी मानले आहे ?

(1) कुंतक (2) मम्मट (3) भट्ट लोल्लट (4) अभिनवगुप्त

20. गुण हे जसे काव्याचे नित्यधर्म आहेत, तसे अलंकार ही काव्याचे नित्यधर्म आहेत.

(1) संपूर्ण विधान बरोबर आहे. (2) पूर्वार्ध बरोबर, उत्तरार्ध चूक.

(3) पूर्वार्ध चूक, उत्तरार्ध बरोबर. (4) संपूर्ण विधान चूक आहे.

21. ‘रमणीयार्थ प्रतिपादक: शब्द: काव्यम्’ ही काव्याची व्याख्या कोणाची ?

(1) मम्मट (2) जगन्नाथ (3) रूद्रट (4) दण्डी

22. काव्यातील व्यभिचारी भावांची संख्या किती ?

(1) तेहतीस (2) एकतीस (3) बत्तीस (4) पस्तीस

23. पुढील ग्रंथ आणि ग्रंथकार यांच्या जोड्या जुळवा.

(a) ध्वन्यालोक (i) रूय्यक
(b) रसगङ्गाधर (ii) भोज
(c) काव्यालंकार सारसंग्रह (iii) उद्‌भट
(d) सरस्वतीकण्ठाभरण (iv) जगन्नाथ
(v) आनंदवर्धन

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(v)	(iv)	(iii)	(ii)
(2)	(v)	(iii)	(iv)	(ii)
(3)	(ii)	(iv)	(iii)	(v)
(4)	(iv)	(iii)	(v)	(ii)

24. अहम्, अत्याहम् आणि तत् अशा मानसिक प्रक्रियेतील शक्तिकेंद्रांचे विवेचन कोणी केले आहे ?

(1) कार्ल गुस्ताव युंग (2) सिग्मण्ड फ्रॉईड (3) जेम्स फ्रेझर (4) मॉड बॉडकिन

25. अनुभवावर मल्लीनाथी करणे, निष्कर्ष काढणे, तत्वचर्चा करणे हे शास्त्रभाषेचे कार्य असून साहित्यभाषा ही अनुभव साक्षात करण्याचे तो साकार, समूर्त करण्याचे कार्य करते, हे प्रतिपादन कोणी केले ?

(1) शरच्चन्द्र मुक्तिबोध (2) पु.शि. रेगे (3) बा.सी. मर्ढेकर (4) वा.ल. कुलकर्णी

26. ‘रोमँटिसिझम’ ही केवळ कलासाहित्य क्षेत्रातीलच नव्हे तर जीवनाच्या धर्म, तत्वज्ञान, समाजकारण इत्यादी अनेक क्षेत्रांत आढळणारी एक वृत्ती असून या इंग्रजी संज्ञेसाठी मराठी भाषेत लौकिकतावाद, अस्तित्ववाद, वास्तववाद अशा पर्यायी संज्ञा वापरल्या जातात.

(1) पूर्वार्ध बरोबर, उत्तरार्ध चूक (2) संपूर्ण विधान बरोबर
(3) संपूर्ण विधान चूक (4) पूर्वार्ध चूक, उत्तरार्ध बरोबर

27. साहित्यकृतीतील संघटन, तंत्र आणि शैली याआधारे झालेला मूल्यमापनात्मक निर्णय कोणत्या उपयोजित समीक्षेत आढळतो ?

(1) न्याय निर्णयात्मक (2) प्रतिकृतीवादी (3) परिणामलक्ष्यी (4) आविष्कारवादी

28. कालैक्य, स्थलैक्य, परिणामैक्य अशी ऐक्यसंकल्पना कोणी मांडली ?

(1) प्लेटो (2) अरिस्टॉटल (3) कांट (4) हेगेल

29. 'संस्कृत अभिजातवादी साहित्य परंपरेत ही साहित्य-प्रकारांच्या श्रेष्ठ-कनिष्ठतेची कल्पना पाहावयास मिळत असून या परंपरेत नाटक हे सर्व काव्यात श्रेष्ठ असल्याचे दिसून येते.'

(1) संपूर्ण विधान बरोबर (2) संपूर्ण विधान चूक

(3) पूर्वार्ध बरोबर, उत्तरार्ध चूक (4) पूर्वार्ध चूक, उत्तरार्ध बरोबर

30. साहित्य प्रकारांचे वर्गीकरण करण्यासाठी 'साहित्यिक करारा' ची संकल्पना मराठीत कोणी मांडली ?

(1) रा.भा. पाटणकर (2) वसंत पाटणकर (3) स.गं. मालशे (4) मिलिंद मालशे

31. साहित्य प्रकारांचे परस्परांमध्ये मिश्रण होऊन त्यांतून नवे प्रकार किंवा उपप्रकार अस्तित्वात येतात, परंतु कोणताही साहित्यप्रकार स्वतंत्र अस्तित्व सिद्ध करू शकत नाही.

(1) संपूर्ण विधान बरोबर (2) संपूर्ण विधान चूक

(3) पूर्वार्ध बरोबर, उत्तरार्ध चूक (4) पूर्वार्ध चूक, उत्तरार्ध बरोबर

32. साहित्य प्रकार स्थिर, बंदिस्त नसून ते लवचिक, खुले व परिवर्तनीय असतात, ही भूमिका मांडणारे कोण ?

(1) एकसत्त्ववादी (2) नाममात्रवादी (3) रूपवादी (4) भावनाविष्कारवादी

33. विनोबा भावे यांचा पहिला निबंध संग्रह कोणता ?

(1) मधुकर (2) जीवनदृष्टी (3) क्रांतदर्शन (4) विचारपोथी

34. नियतकालिके आणि संपादक यांच्या जोड्या जुळवा.

(a)	उद्यम	(i)	शि.म. परांजपे
(b)	जागृती	(ii)	द.व्यं. पै
(c)	काळ	(iii)	म.कृ. पाध्ये
(d)	हिंदू	(iv)	खंडेराव बागल
		(v)	भ.बा. पाळेकर

	(a)	**(b)**	**(c)**	**(d)**
(1)	(iii)	(v)	(i)	(ii)
(2)	(i)	(iv)	(iii)	(v)
(3)	(ii)	(v)	(iv)	(iii)
(4)	(iii)	(ii)	(iv)	(i)

35. 'विविधज्ञानविस्तार' या नियतकालिकाचे संपादक कोण ?

(1) दादोबा पांडुरंग तर्खडकर
(2) रा.भि. गुंजीकर
(3) गोविंद ना. माडगावकर
(4) हरी केशवजी पाठारे

36. 'अस्पृश्यांचा प्रश्न' या निबंधाचा लेखक कोण ?

(1) म. विठ्ठल रामजी शिंदे
(2) पांडुरंग सदाशिव साने
(3) वि.दा. सावरकर
(4) श्री.म. माटे

37. मराठीत नवसाहित्याचे पर्व केव्हा सुरू झाले ?

(1) इ.स. 1920 नंतर
(2) इ.स. 1945 नंतर
(3) इ.स. 1955 नंतर
(4) इ.स. 1960 नंतर

38. मराठवाडा या एकाच भूप्रदेशातून आलेले व अनुभवविश्व सारखे असणारे रा.रं. बोराडे, भास्कर चंदनशिव, श्रीराम गुंदेकर यांच्या लेखनात पुढीलपैकी कोणत्या कारणाने भिन्नत्त्व आढळते ?

(1) भिन्न पिंडधर्मामुळे
(2) वेगवेगळ्या गावांत राहात असल्याने
(3) भाषा भिन्नत्त्वामुळे
(4) लेखकांच्या नावातील भिन्नत्त्वामुळे

39. वाङ्मयीन अभिरूचीचे कार्य पुढीलपैकी कोणत्या प्रकारचे असते ?

(1) अभिरूची वाङ्मयाचे मूल्यमापन करणारी शक्ती आहे.

(2) अभिरूची सौंदर्याचे मूल्यमापन करणारी मन:शक्ती आहे.

(3) अभिरूची लोकांवर धार्मिक संस्कार करणारी शक्ती आहे.

(4) अभिरूची ही केवळ आस्वादक शक्ती आहे.

40. ग्रंथ आणि ग्रंथकार यांच्या जोड्या जुळवा.

(a)	वाङ्मयाभिरूचीचे विहंगभावलोकन	(i)	सुधीर रसाळ
(b)	टीकाविवेक	(ii)	रा.श्री. जोग
(c)	अभिरूची : ग्रामीण व नागर	(iii)	श्री. के. क्षीरसागर
(d)	साहित्य व सामाजिक संदर्भ	(iv)	गो.म. कुलकर्णी
		(v)	रा.ग. जाधव

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(ii)	(iii)	(iv)	(v)
(2)	(iii)	(iv)	(ii)	(i)
(3)	(v)	(ii)	(i)	(iii)
(4)	(i)	(v)	(iii)	(ii)

41. ''हा राजा (शककर्ता) झाल्यापासून स्त्रियांना विद्यादान देऊन त्यांची मने नेहमीं सर्व मानसिक व व्यवहारिक प्रसंगांत धैर्यानें राहण्यास बळकट झालीं आहेत''. हे विधान कोणाचे आहे ?

(1) रमाबाई रानडे (2) मुक्ता साळवे (3) ताराबाई शिंदे (4) पंडिता रमाबाई

42. 'माझ्या आठवणी व अनुभव' हा विठ्ठल रामजी शिंदे यांचा आत्मचरित्रपर ग्रंथ असून त्यांनी स्वत:चे अनुभव रोजनिशीतूनदेखील सांगितले आहेत.

(1) पूर्वार्ध बरोबर, उत्तरार्ध चूक (2) पूर्वार्ध चूक, उत्तरार्ध बरोबर

(3) संपूर्ण विधान बरोबर (4) संपूर्ण विधान चूक

43. ''परंतु मनु हा जर ईश्वर अंश होता तर त्याने अशीही सत्ता पृथ्वीवर कां प्रकट केली नाही कीं जर आपण असें शास्त्र केलें, तर असेंही करूं की कोणे एकहि ब्राह्मणाचे स्त्रीचा नवरा मरणार नाहीं. प्रथम स्त्री मरावी, नंतर नवरा मरावा, असा क्रम जर पृथ्वीवर घातला असता, तर मीं म्हटले असतें की मनु हा ईश्वर होता व ब्राह्मण हे ठीक करितात.'' हे विधान कोणाचे आहे ?

(1) गोपाळ हरि देशमुख (2) भाऊ महाजन

(3) बाबा पदमनजी (4) गोविंद नारायण माडगावकर

44. ''दत्तसंप्रदाय'' हा बहामनी राजवटीच्या उत्तरार्धात उदयाला आला असून या संप्रदायात योगसाधना आणि आचारधर्म यांना सारखेच महत्त्व असले तरी या संप्रदायाने वर्णाश्रमधर्माचा, कर्मठतेचा पुरस्कार केलेला आहे.

(1) पूर्वार्ध बरोबर आहे (2) उत्तरार्ध बरोबर आहे

(3) संपूर्ण विधान बरोबर आहे (4) संपूर्ण विधान चूक आहे

45. सत्यशोधक चळवळीतील पहिले मुखपत्र 'दीनबंधू' चे संपादक कोण ?

(1) रा.ना. चव्हाण (2) कृष्णाजी पांडुरंग भालेकर

(3) काशीनाथ त्रिंबक तेलंग (4) विश्वनाथ नारायण मंडलिक

46. केवळ वाङ्मय समीक्षेला वाहिलेले मराठी नियतकालिक कोणते ?

(1) सत्यकथा (2) वैखरी (3) आलोचना (4) प्रतिष्ठान

47. 'किडलेली माणसे' या कथेतील चाळीचे नाव काय ?

(1) खुटमुट्यांची चाळ (2) किडमिड्यांची चाळ (3) बटाट्याची चाळ (4) बेडेकरांची चाळ

48. ''लज्जाकंपित हाति देइ गजरा, तो प्रेमवेडा तिला'' ही पंक्ती कोणत्या काव्यसंग्रहातील आहे ?

(1) गीतगंगा (2) पाणपोई (3) चांदरात (4) झेंडूची फुले

49. दंडकारण्यातील प्रजा उत्तरेकडील गोऱ्या लोकांना काय म्हणत होती ?

(1) द्रव्वी (2) दस्यू (3) यर्रा (4) पल्लीपती

50. व्यक्तिरेखा आणि कलाकृती यांच्या जोड्या जुळवा.

(a)	धनमल्ल	(i)	बळी
(b)	प्रवीर	(ii)	कोसला
(c)	रिपन्साहेब	(iii)	वज्राघात
(d)	गुणेसर	(iv)	आठवणींचे पक्षी
		(v)	दंडकारण्यातील प्रणयिनी

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(v)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(iii)	(v)	(i)	(ii)
(3)	(ii)	(iv)	(v)	(i)
(4)	(iv)	(ii)	(iii)	(v)

51. फ्रेझरने लिहिलेला 'द गोल्डन बाऊ' हा ग्रंथ कोणत्या साली प्रकाशित झाला ?

(1) इ.स. 1890 (2) इ.स. 1887 (3) इ.स. 1857 (4) इ.स. 1920

52. 'संखासूर' हे पात्र कोणत्या प्रयोगरूप लोककलेत असते ?

(1) यक्षगान (2) दशावतार (3) दंडार (4) गोंधळ

53. 'स्टँडर्ड डिक्शनरी ऑफ फोकलोर, मायथॉलॉजी ॲण्ड लिजंडस' या कोशाची निर्मिती कोणी केली ?

(1) विल्यम जॉन थॉमस (2) स्टिथ थॉम्सन (3) आर्चर टेलर (4) मारिया लीच

54. लोककथांच्या उगमाच्या संदर्भातील 'भारतमूलक सिद्धांत' कोणी मांडला ?

(1) थिओडोर बेनफे (2) कार्ल क्रोईन (3) मॅक्समूलर (4) जॉर्ज विल्यम कॉक्स

55. पुढील कथासंग्रहांचा संबंधित लेखकांशी संबंध दाखविणाऱ्या जोड्या जुळवा :

(a)	प्रतिज्ञा	(i)	नारायण शिवडावकर
(b)	सोन्याचा कळस	(ii)	व्ही. पागराऊत
(c)	भांडण	(iii)	राम पाटोळे
(d)	विशाखा	(iv)	बळवंत सखाराम सावंत
		(v)	तुकाराम अंबादास पुरोहित

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(i)	(iii)	(iv)	(v)
(3)	(ii)	(v)	(iv)	(i)
(4)	(v)	(iv)	(iii)	(ii)

56. ‘मध्ययुगीन देशी भाषांतील काव्यावर संस्कृत पंचमहाकाव्यांचा प्रभाव पडलेला आहे; परंतु तो विशिष्ट साहित्यिकांचा प्रभाव म्हणता येणार नाही तर तो पंडिती परंपरेचा संकुल प्रभाव म्हणावा लागेल’

(1) पूर्वार्ध बरोबर, उत्तरार्ध चूक (2) उत्तरार्ध बरोबर, पूर्वार्ध चूक
(3) संपूर्ण विधान चूक (4) संपूर्ण विधान बरोबर

57. पुराव्याच्या आधाराशिवाय भारतीय साहित्यात स्वयंसिद्ध एकता शोधण्याचा खटाटोप करू नये असा इशारा कोणी दिला ?

(1) विनायक कृष्ण गोकाक (2) श्री. अरविंद
(3) कृष्णा कृपलानी (4) शिवराम कारंथ

58. भाषांतरकाराने स्वत:ला तीन प्रश्न विचारावेत-लेखक काय बोलतो, तो काय सांगतो, आणि तो कसा बोलतो हे ते तीन प्रश्न होत, असे कोणी म्हटले आहे ?

(1) थिओडोर सॅव्हरी (2) जॉन ड्रायडन
(3) जॉन बी अल्फोन्सो कार्काला (4) एस.एस. प्रावर

59. एकापेक्षा अधिक भाषांमधील साहित्यकृतींची वैधर्म्य, साधर्म्य प्रभव किंवा प्रभाव यांचा शोध घेत केलेली समीक्षा म्हणजेच तौलनिक साहित्याभ्यास होय, असे कोणी म्हटले ?

(1) हॅरी लॅविन (2) एस.एस. प्रावर (3) रेने वेलेक (4) ए. ओवेन आल्ड्रिज

60. पुढीलपैकी कोणती कादंबरी बा.द. सातोस्करांनी भाषांतरित केली नाही ?

(1) आई (2) दिग्या (3) धरित्री (4) जगावेगळा

61. ग्रंथ व सनावळ्या यांच्या जोड्या जुळवा.

(a)	वुमन रायटिंग अँड रायटिंग अबाऊट विमेन	(i)	1949
(b)	थिंकिंग अबाऊट वुमन	(ii)	1981
(c)	अ लिटरेचर ऑफ देअर ओन	(iii)	1968
(d)	अ क्रिटिकल इन्क्वायरी	(iv)	1979
		(v)	1977

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iv)	(iii)	(v)	(ii)
(2)	(v)	(iv)	(iii)	(i)
(3)	(i)	(ii)	(iv)	(v)
(4)	(iii)	(i)	(ii)	(iv)

62. विसाव्या शतकाच्या प्रारंभापर्यंतचा इंग्लंडमधील स्त्रीजीवनाचा आढावा कोणत्या ग्रंथातून घेण्यात आला आहे.

(1) अ क्रिटीकल इन्क्वायरी
(2) अ लिटरेचर ऑफ देअर ओन
(3) द फिमेल युनक जर्मेन ग्रीअर
(4) अ रूम ऑफ वन्स ओन

63. इ.स. 1867 साली कोणत्या पार्लमेंटमध्ये स्त्रियांच्या मतदानाची मागणी करण्यात आली ?

(1) अमेरिका
(2) इंग्लंड
(3) फ्रान्स
(4) भारत

64. गौरी देशपांडे या स्त्रीवादी लेखिका असल्या तरी त्यांच्या कादंबऱ्यांमधील नायिका मात्र पारंपरिक कुटुंबव्यवस्थेचा पुरस्कार करतात.

(1) पूर्वार्ध बरोबर, उत्तरार्ध चूक
(2) उत्तरार्ध चूक, पूर्वार्ध बरोबर
(3) संपूर्ण विधान बरोबर
(4) संपूर्ण विधान चूक

65. पुढीलपैकी कोणती कादंबरी स्त्रीवादी भूमिकेचा पुरस्कार करते ?

(1) जोगीण
(2) सावित्री
(3) बळी
(4) भेट आणि फलश्रुती

66. पुढील कादंबऱ्या कालखंडाच्या क्रमानुसार नोंदवा

इभ्रत

राही

दसऱ्याचं सोनं

परशुरामाची सावली

(1) इभ्रत, राही, दसऱ्याचं सोनं, परशुरामाची सावली
(2) परशुरामाची सावली, इभ्रत, दसऱ्याचं सोनं, राही
(3) राही, परशुरामाची सावली, इभ्रत, दसऱ्याचं सोनं
(4) दसऱ्याचं सोनं, इभ्रत, राही, परशुरामाची सावली

67. जोड्या जुळवा–कादंबरी आणि सनावळी.

(a)	एकोणिसावी जात	(i)	1966
(b)	आकाशाची फळे	(ii)	1979
(c)	मी भूमिपूत्र	(iii)	1955
(d)	कोवळे दिवस	(iv)	1960
		(v)	1968

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(v)	(iv)	(i)	(ii)
(3)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(4)	(iii)	(i)	(v)	(iv)

68. 'दावं' ही कथा कोणत्या कथासंग्रहातील आहे ?

(1) नागीण (2) गोफणगुंडा (3) वादळातील नौका (4) मोहोर

69. या शेताने लळा लाविला असा की,
सुख दु:खाला परस्परांशी हसलो रडलो
या ना.धो. महानोरांच्या ओळी कोणत्या कवितासंग्रहातील आहेत ?

(1) वही (2) पुन्हा कविता (3) अजिंठा (4) प्रार्थना दयाघना

70. 'प्रेमाची दौलत' ही कविता कोणाची ?

(1) यशवंत (2) गिरीश (3) केशवसुत (4) चंद्रशेखर

71. नाटक आणि नाटककार यांच्या जोड्या जुळवा.

(a)	प्रेमानंद गज्वी	(i)	काळोखाच्या गर्भात
(b)	भि.शि. शिंदे	(ii)	न्याय
(c)	प्रकाश त्रिभूवन	(iii)	कैफियत
(d)	रुस्तुम अचलखांब	(iv)	एक होता राजा
		(v)	जय जय रघुवीर समर्थ

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(ii)	(v)	(iii)	(i)
(3)	(v)	(i)	(iv)	(iii)
(4)	(iii)	(iv)	(i)	(v)

72. गायत्री

काजळी रात्र

शृंगारातले प्रेत

विलासिनी

ना.रा. शेंडे यांच्या वरील कादंबऱ्या कालक्रमानुसार नोंदवा.

(1) गायत्री, विलासिनी, शृंगारातले प्रेत, काजळी रात्र

(2) शृंगारातले प्रेत, काजळी रात्र, विलासिनी, गायत्री

(3) गायत्री, काजळी रात्र, शृंगारातले प्रेत, विलासिनी

(4) विलासिनी, शृंगारातले प्रेत, काजळी रात्र, गायत्री

73. 'खेळिया' हे नाटक कोणी लिहिले ?

(1) रामनाथ चव्हाण (2) प्रेमानंद गज्वी

(3) रुस्तुम अचलखांब (4) दत्ता भगत

74. पुण्यात 1984 मध्ये झालेल्या अखिल भारतीय दलित नाट्य संमेलनाचे अध्यक्ष कोण होते ?

(1) केशव मेश्राम (2) बाबूराव बागूल (3) म.भि. चिटणीस (4) दया पवार

75. 'मुक्ती कोण पथे ?' हा अग्रलेख कोणत्या वृत्तपत्रातील आहे ?

(1) जनता (2) मूकनायक (3) बहिष्कृत भारत (4) प्रबुद्ध भारत

- o 0 o -

Space For Rough Work